

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. balandžio 28 d.
(OR. en)

8676/23

SPORT 14
DOPAGE 9

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pagarbos žmogaus teisėms užtikrinimas organizuojant svarbius tarptautinius sporto renginius – <i>Politiniai debatai</i>

Pasikonsultavusi su Sporto darbo grupės nariais pirmininkaujanti valstybė narė parengė pridedamą informacinį dokumentą, kuris pateikiamas kaip pagrindas politiniams debatams 2023 m. gegužės 15–16 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje.

Pagarbos žmogaus teisėms užtikrinimas organizuojant svarbius tarptautinius sporto renginius

Pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas

Tarptautinė žmogaus teisių teisė, kaip nustatyta, be kita ko, Vaiko teisių konvencijoje ir Neįgaliųjų teisių konvencijoje ir kaip nurodyta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, yra visapusiškai taikoma Europos ir tarptautinio sporto srityje. Be to, Europos Sąjungos sutartyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje minimos svarbiausios asmens laisvės ir teisės, kuriomis naudojasi ES piliečiai.

Visuotinėje deklaracijoje nustatytas bendras visiems žmonėms taikomų teisių standartas. Joje nustatyta, kad visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs savo orumu ir teisėmis ir kad visi, nedarant jokio skirtumo, turi teisę gyventi nediskriminuojami. Galiausiai visi asmenys turi turėti vienodas galimybes prasmingai dalyvauti visuomenės gyvenime ir jų žmogaus teisės turi būti visapusiškai gerbiamos bei įgyvendinamos.

2016 m. gegužės mėn. už sportą atsakingi ES ministrai aptarė, kaip vyriausybės galėtų pagerinti valdymą sporto srityje atsižvelgiant į pasikartojančius korupcijos, pinigų plovimo ir dopingo skandalus. Ministrai taip pat aptarė to sukeliama neigiamą poveikį patikimumui ir visuomenės pasitikėjimui teigiamomis sporto vertybėmis. Jie pabrėžė, kad ilgalaikis sporto sektoriaus autonomiškumas gali būti išlaikytas tik tuo atveju, jei bus taikomi aukšti gero valdymo standartai.

2019 m. lapkričio mėn. Taryba taip pat priėmė išvadas dėl kovos su korupcija sporte. Tokia korupcija gali būti įvairių formų, įskaitant kyšininkavimą, prekybą poveikiu, piktnaudžiavimą tarnyba, manipuliavimą sporto varžybomis ir pinigų plovimą.

Todėl akivaizdu, kad sporto organizacijos nėra pasirengusios savarankiškai kovoti su įvairiomis grėsmėmis jų sąžiningumui. Šios grėsmės tarptautiniam sporto judėjimui kelia nemažai iššūkių. Dėdamos pastangas sporto organizacijos gali prisidėti prie pagarbos žmogaus teisėms, užtikrindamos, kad tokios teisės būtų vertinamos viso tarptautinių sporto renginių organizavimo proceso metu. Be to, svarbu stebėti, kaip statomi sporto įrenginiai ir infrastruktūra, taip pat stebėti socialinę ir politinę aplinką, kurioje vyksta renginiai.

Kitas svarbus klausimas – asmenų, dirbančių teikiant sporto renginių paslaugas, darbo sąlygos. Taip pat gali prireikti nustatyti socialinius įpareigojimus tokių renginių rėmėjams, kurie turi savo socialinę atsakomybę prisiimti rimtai.

Daugeliu atvejų įtaką tarptautinių sporto renginių planavimui ir organizavimui galima daryti gerokai iš anksto. Tai, be kita ko, pasakytina apie sąlygas, kuriomis statomi įrenginiai ir organizuojami renginiai, taip pat apie darbo sąlygų reikalavimus. Šis darbas pradedamas anksti, tarptautinių sporto federacijų vidaus politikos darbo etape.

Organizuojant tarptautinius sporto renginius, labai svarbus vaidmuo tenka žmogaus teisėms, nes reikia užtikrinti, kad būtų gerbiamos profesinių sąjungų teisės ir kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų darbe.

Į žmogaus teises taip pat reikia atsižvelgti užtikrinant, kad tarptautinių sporto renginių metu vaikų darbas, priverstinis ir vergų darbas nebūtų naudojamas nei statant sporto arenas, nei organizuojant tokius renginius.

Akivaizdu, kad konkurso dėl tarptautinių čempionatų rengimo metu esama tarptautinių sporto federacijų ir suinteresuotųjų subjektų korupcijos, kai teisės rengti tokius čempionatus suteikiamos neatvirai ir neskaidriai, o kyšiai vertinami labiau nei teisių suteikimo proceso kokybė. Konkurso procedūros turi būti patobulintos ir tapti atviresnės bei skaidresnės.

Be to, labai svarbu ne tik tai, kad sporto organizacijos laikytųsi aukštų gero valdymo standartų, kuriais siekiama užtikrinti sporto judėjimo autonomiškumą, bet ir kad vyriausybės, vykdančios neišprovokuotą karą užsienio teritorijoje, nenaudotų sporto organizacijų kaip ginklo arba kad jos nebūtų naudojamos sportu pridengiant bet kokius žmogaus teisių pažeidimus. Todėl tarptautinės sporto organizacijos turi priimti atsakomybę ir užtikrinti, kad jų vyriausybės jų nenaudotų neteisėtais tikslais. Kyla pavojus, kad šalys agresorės piktnaudžiaus sporto organizacijomis, kai tokioms šalims suteikiamos teisės organizuoti tarptautinius sporto renginius ar kai jos juos organizuoja arba kai tokioms šalims atstovaujantiems sportininkams leidžiama dalyvauti tarptautiniuose renginiuose.

Todėl valstybių narių prašoma apsvarstyti šiuos klausimus:

1. Kaip valstybės narės gali stiprinti tarptautines sporto organizacijas, kad padidintų pagarbą žmogaus teisėms ir atvirumą bei skaidrumą suteikiant teises organizuoti ir organizuojant tarptautinius sporto renginius?
2. Kaip valstybės narės ir ES gali bendradarbiauti, kad padidintų pagarbą žmogaus teisėms ir atvirumą bei skaidrumą nacionalinių, Europos ir kitų tarptautinių sporto organizacijų veikloje?